

Toen we begonnen met de voorbereiding van dit symposium vroegen we ons af of aan het eind van de titel een vraagteken of een uitroepteken moest komen. We kozen dan toch voor het uitroepteken.

Want ...

<u>BIJZONDERE WET VAN 8 AUGUSTUS 1980 TOT HERVORMING DER INSTELLINGEN</u>
Art. 1 § 1 - De Raad en de Regering van de Vlaamse Gemeenschap ... zijn bevoegd voor de aangelegenheden bedoeld in <u>artikel 59bis</u> van de Grondwet.
Art. 5 § 1 - De <u>persoonsgebonden aangelegenheden</u> bedoeld in <u>artikel 59 bis</u>, § 2bis, van de Grondwet, zijn:
<u>I. Wat het gezondheidsbeleid betreft:</u>
1° het beleid betreffende de <u>zorgenverstrekking</u> in en buiten de verplegingsinrichtingen, met uitzondering van: a) de organieke wetgeving; b) de financiering van de exploitatie, wanneer deze geregeld is door de organieke wetgeving; c) de ziekte- en invaliditeitsverzekering; d) de basisregeling betreffende de programmaties; e) de basisregeling betreffende de financiering van de infrastructuur met inbegrip van de zware medische apparatuur; f) de nationale erkenningsnormen uitsluitend voor zover deze een weerslag kunnen hebben op de bevoegdheden bedoeld in b), c), d) en e) hiervoor; g) de bepaling van de voorwaarden voor en de aanwijzing tot universitair ziekenhuis overeenkomstig de wetgeving op de ziekenhuizen.
2° De <u>gezondheidsopvoeding</u> alsook de activiteiten en diensten op het vlak van de <u>preventieve gezondheidszorg</u>, met uitzondering van de nationale maatregelen inzake profylaxis.

In de grondwet staat dat sedert 1980 de Franse en Vlaamse Gemeenschap in principe bevoegd zijn voor het gezondheidsbeleid, de persoonsgebonden materie bij uitstek. Bevoegd ja, maar met uitzondering van ... a tot en met g, en onder andere ... de ziektekosten- en invaliditeitsverzekering (RIZIV) – de hefboomen voor het gezondheidsbeleid – die bleven voor het overgrote deel een bevoegdheid van de federale overheid.

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 1998-1999

3 maart 1999

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heren Johan Sauwens, John Taylor en André Denys –

**betreffende het tot stand brengen van meer coherente
bevoegdheidspakketten in de volgende staatshervorming**

Op 3 maart 1999 heeft het Vlaams Parlement vijf resoluties over de staatshervorming aangenomen. **Resolutie nummer 4** stelt dat het volledige gezondheids(zorg?)beleid naar de deelstaten moet overgeheveld worden, met inbegrip van de gezondheidszorgverzekering. Die resolutie werd aangenomen met een grote meerderheid en zonder tegenstemmen. Er is dus in Vlaanderen een breed maatschappelijk draagvlak om op korte termijn naar een eigen gezondheidszorg te evolueren.

Korte termijn? We zijn een kwarteeuw verder en die resolutie is nog altijd niet gerealiseerd.

Sinds die resoluties uit 1999 heeft het VAV ongeveer om de 2 jaar symposia als dit van vandaag georganiseerd om onze argumenten voor een integrale Vlaamse gezondheidszorg te onderbouwen, aan te vullen en te actualiseren.

De voornaamste argumenten van het VAV voor een integrale Vlaamse gezondheidszorg zijn intussen genoegzaam bekend:

- het recht op het leggen van eigen klemtonen.
- De zorg wordt meer efficiënt en meer performant
- Responsabilisering zet de gemeenschappen aan tot een spaarzaam beleid.
- Wij willen uitdrukkelijk een **communautarisering** en geen regionalisering omdat wij de band met de Vlamingen in Brussel niet willen doorknippen.

Die argumenten werden vandaag door de verschillende sprekers opnieuw kracht bijgezet en uitgediept met cijfermateriaal en inzichten vanuit de eigen invalshoek. Ik dank hen nogmaals voor de verhelderende en constructieve bijdragen.

De grondwetspecialist Jürgen Vanpraet bekijkt hoe de homogenisering van de gezondheidszorg op het niveau van de deelstaten vorm kan gegeven worden.

Prof. De Maeseneer pleit voor een gedecentraliseerde gezondheidszorg in een solidaire samenleving.

Van Dr Jonas Brouwers hoorden we dat het stroomlijnen en samenbrengen van bevoegdheden, in het bijzonder voor de opleiding en het opvolgen van de kwaliteit ervan, zich meer en meer opdringt.

Voor een performant zorgbeleid horen gezondheidszorg en welzijn samen in één beleidsvoering te zitten zei de directeur van het agentschap Zorg.

En Dr Karel Vermeyen, bestuurslid VAV, komt op basis van de vergelijking Noord-Zuid tot de conclusie dat een gesplitste financiering van de gezondheidszorg mogelijkheden biedt en geen verlies van solidariteit hoeft te betekenen. Het is wel belangrijk dat solidariteit op een transparante manier georganiseerd wordt en een tijdsdefinitie heeft.

De referaten van vandaag zullen binnenkort gepubliceerd worden in ons tijdschrift "Periodiek" en kunnen vanaf dan ook geraadpleegd worden op onze webstek www.vlaamsartsenverbond.org. De ervaring van een kwarteeuw symposia leert ons dat deze verslagboeken druk bekeken worden tijdens debatten over de communautarisering van de gezondheidszorg in de federale en Vlaamse parlementen.

Die traditie van studiedagen stamt eigenlijk al uit de vorige eeuw. Toen waren dat "academische zittingen" op de statutaire vergaderingen, met uiteenlopende onderwerpen, zoals:

- De evolutie van de artsenpopulatie in Vlaanderen
- De verengelsing van het universitair onderwijs
- "Waalse zieken duurder dan Vlaamse" in 1989: een persconferentie met de eerste cijfers en analyse van wat men later de transfers is gaan noemen
- Het medisch-wetenschappelijk onderzoek in de gezondheidszorg in Vlaanderen
- de Orde der Geneesheren: voorbijgestreefd of noodzakelijk?
- Prioriteiten en organisatie van de preventieve gezondheidszorg in Vlaanderen
- Vlamingen te Brussel en in de Rand

Recordaantal buitenlandse artsen actief in ons land: "Goeie zaak, maar ze spreken vaak de taal niet"

Nooit eerder waren er zoveel buitenlandse artsen als nu in ons land. Het zijn er voor het eerst meer dan 10.000, schrijft Het Laatste Nieuws. Dat is een verdubbeling op 11 jaar tijd. Professor huisartsengeneeskunde Dirk Devroey heeft er een dubbel gevoel bij: "Er is een tekort, dus vanuit bevolkingsstandpunt is het goed dat buitenlandse artsen hier willen komen werken, maar het probleem is dat ze vaak de landstalen niet machtig zijn."

Nils Schillewaert
ma 21 aug 09:55

Vooraf de taalbarrière tussen patiënt en arts vormt een groot probleem, stelt Devroey. "Ik heb heel wat buitenlandse collega's die zich hier gevestigd hebben en de taal ook geleerd hebben en ik ben hen daar heel dankbaar voor, maar er zijn ook mensen die dat niet doen en meer onder de radar werken. Zij kennen vaak geen Nederlands en hebben in het beste geval een beperkte kennis van het Frans of Engels. Vooral in Brussel en de Brusselse rand is het vaak problematisch."

Minister Vandenbroucke werkt aan striktere regels voor artsen: "Wie taal patiënt niet spreekt, kan erkenning verliezen"

Update ma 21 aug 19:02

Enkele weken geleden kwamen taalperikelen in de medische sector nog maar eens in het nieuws. Dit keer vanuit een ietwat andere invalshoek dan we gewoon zijn.

Voor het eerst zijn er in dit ontielgelyke land volgens recente cijfers van de OESO meer dan 10.000 buitenlandse artsen actief.

Diverse artsenverenigingen, maar ook de tandartsen en universiteiten reageerden elk vanuit hun perspectief op deze cijfers. Het kwam uitgebreid aan bod in de medische en algemene pers.

Taalvaardigheid is nodig voor een goede vertrouwensrelatie tussen patiënt en arts.

Buitenlandse studenten die hier een opleiding geneeskunde willen volgen moeten een taalttest afleggen. Het is dan ook niet meer dan normaal dat hetzelfde gevraagd wordt van artsen die hier willen praktiseren. Het VAV steunt deze eis van de bonden en medische verenigingen.

Van minister Vandenbroucke noteren we naar aanleiding van dit nieuws de volgende uitspraak: *“Het is een recht van de patiënt om in de eigen taal zorg toegediend te krijgen. Ik wil dat artsen de taal van de patiënt spreken en ik zal daartoe een sluitend voorstel indienen”*. Het VAV zal niet nalaten hem hierop aan te spreken indien nodig.

Prof Devroey (VUB) kaartte in dit verband nog andere problemen aan. Niet alle jongeren die aan een opleiding geneeskunde willen beginnen, kunnen dat. Aan de voorzijde zetten we de poort open voor buitenlandse artsen, maar voor Vlamingen doen we de achterdeur toe. En hij wijst er ook op dat de taalbarrière tussen patiënt en arts een groot probleem vormt, vooral in Brussel en de Vlaamse rand.

Het verwondert mij dat in de commentaren maar weinigen de parallel trokken naar de taaltoestanden in de medische sector in Brussel en de rand. Door de focus te leggen op buitenlandse artsen zou men vergeten dat al sinds jaar en dag de dienstverlening aan Nederlandstalige patiënten in de Brusselse ziekenhuizen en spoeddiensten en ook in de Vlaamse rand op zijn minst gebrekkig te noemen is, en vaak eigenlijk onbestaand.

Dus **de diagnose is duidelijk**. Of het nu gaat over gezondheidszorg, over hervorming van fiscaliteit, of over de begroting: in deze staatsstructuur krijgt men geen enkel belangrijk dossier nog in orde.

Ook de remedie ligt voor de hand: en er is geen weg terug.

Of men het nu heeft over tandpasta die niet terug in de tube geraakt of men noemt het een koekoeksei dat uit het nest moet gehaald worden ....

Artsen Nieuws Rubrieken Het magazine Abonneren AK Academy

Wouter Beke: "Herfederalisering is alsof men de tandpasta terug in de tube wil krijgen"

Geert Verrijken
Directeur Redactie RHC

"Met de staatshervorming in 1980-'81 werden voor het eerst bevoegdheden in gezondheid en welzijn gecommunautariseerd. Daarna volgden nog verdere bevoegdheidsoverdrachten. De tandpasta is dus uit de tube. Met de huidige politieke discussie over herfederalisering van bevoegdheden is het alsof men de tandpasta terug in de tube wil krijgen", aldus Vlaams minister Wouter Beke (CD&V).

27/01/20 om 11:39
Bijgewerkt om 11:51

Minister Beke en Dvas-boegbeeld Marc Moens bij de uitreiking van de award 'Specialist van het Jaar' van Artsenkrant en het VBS.

Tandpasta terug in een tube krijgen, is een schier onmogelijke opdracht. En dus ging de uitspraak van Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Armoedebestrijding Wouter Beke in de context van de onderhandelingen over een nieuwe federale regering niet onopgemerkt voorbij.

De Standaard

Nieuws Opinie Inspiratie Podcasts

De tandpasta hoeft niet terug in de tube

Joachim Coens en Wouter Beke pleiten voor een gezins- en gezondheidsbeleid dat volledig bij de deelstaten ligt.

Een baby krijgt een inenting bij Kind en Gezin. De Vlaamse vaccinatiegraad hoort bij de wereldtop. © belga

Als in het zo geroemde Duitsland het gezondheidsbeleid geen centrale bevoegdheid is, waarom zou dit dan het antwoord zijn voor ons land? Negen ministers voor Volksgezondheid. Vier is genoeg. Eén is te weinig', zo twitterde Guy Tassinove dit het gezondheidsbeleid in België en

JOACHIM COENS & WOUTER BEKE

DE TIJD Nieuws Markten LIVE Netto Sabato MIJN TIJD KRANT -72,51% HELP-CENTER

Rik Van Cauwelaert blikt vooruit 'Gewone bevolking Gaza op termijn slachtoffer van deze oorlog' / Zullen sommige banken extra takse wel verteren? Groene implosie doet Luxemburgse regering meerderheid verliezen Op de beleggersagenda deze week: Amerikaanse inflatie, JPMorgan en Birkenstock

OPINIE

Haal koekoeksei van gezondheidszorg uit federale mand

KOPIER LINK TWITTER FACEBOOK WHATSAPP LINKEDIN E-MAIL BEWAAR SCHENK DIT ARTIKEL REAGEER

WOUTER BEKE, KOEN GEENS, SERVAIS VERHERSTRAETEN
26 januari 2023 13:52

De gezondheidszorg wordt hoe langer hoe meer ouderenzorg en de regionale voorkeuren verschillen sterk. Daarom wordt die bevoegdheid beter homogeen naar de deelstaten overgedragen. Haal dat koekoeksei uit de federale mand.

Bij de zesde staatshervorming in 2010 legde CD&V naast de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde en de overdracht van bevoegdheden ook de nieuwe bijzondere financieringswet (BFW) op tafel. We zetten toen vier principes voorop.

De hervorming van de financiering moest democratisch gelegitimeerd zijn. De fiscale autonomie van de deelstaten nam toe: 25 procent van de

Voor u geselecteerd

- 1 Zoute Grand Prix breekt met prestigieuze clubs uit het Zoute
- 2 Colruyt begint ongezien laadpalenoffensief
- 3 Goldman Sachs-Belg Daan Struyven: 'OPEC heeft grootste prijsmacht in decennia'
- 4 Ondernemer Yvan Verougstraete: 'Ik zal niet gelukkiger worden door nog meer geld te verdienen'
- 5 Ufo's uit de Kempen gaan de wereld rond

Terwijl de financiële situatie van Vlaanderen erop vooruit is gezien

Eén van de sprekers op het vorige VAV-symposium, Raf De Rycke, voorzitter van de Broeders van Liefde, zei vorige week het volgende: "Een verre gaande defederalisering van de gezondheidszorg met

verantwoorde interpersoonlijke solidariteit hebben we nodig. Dat vergt geen grondwetsherziening. Heel wat stappen kunnen gezet worden via de financieringswet uit 1980. Hij zei ook: er is unanimititeit over de richting die we uitgaan. We moeten evolueren naar meer homogene bevoegdheidspakketten.

ARTSEM Rubrieken • Het magazine Abonnement AK Academy

Raf De Rycke: "Defederalisering overhevelen van de ijskast naar de onderhandelingsafel"

 Geert Verrijken
Directeur Redactie RHC

"Een verregaande defederalisering van de gezondheidszorg met verantwoorde interpersoonlijke solidariteit hebben we nodig. Dat vergt geen grondwetsherziening. Heel wat stappen kunnen gezet worden via de financieringswet uit 1980." Dat zei Raf De Rycke, voorzitter van de Broeders van Liefde, vorige week op het Voka-symposium.

Raf De Rycke

Raf De Rycke stuurde zijn boodschap de wereld in via een video. Daarin voelde Daan Aeyels, senior adviseur welzijns- en gezondheidsbeleid bij Voka Health hem aan de tand over het thema staatsheerforming.

Zorggrens

Ook Dirk Dewolf, vaak spreker op onze symposia, en nu lid van onze raad voor advies, zei het in zijn afscheidsinterview. Een nieuwe tussenstap niet meer aan de orde. Een volledige defederalisering van de zorg staat in de sterren geschreven... .

De Standaard (L)

INTERVIEW DIRK DEWOLF

'Een defederalisering van de zorg staat in de sterren geschreven'

Openhartig en onthecht spreekt Dirk Dewolf, topman van Zorg en Gezondheid, over pandemieën en de toekomst. 'Een efficiënte epidemie-aanpak zal altijd gepaard gaan met inperking van persoonlijke vrijheid. Dat debat moeten we breed voeren.'

Christoph Meeussen en Simon Andries
Zaterdag 1 april 2023 om 03:00

Negen jaar lang zat Dirk Dewolf (64) in de cockpit van de macht. Als administrateur-generaal van het Vlaams agentschap Zorg en Gezondheid zette hij mee de bakens uit in de coronacrisis en werd hij geconfronteerd met stevige uitdagingen in de woonzorgcentra.

De diagnose is duidelijk, ook de remedie is duidelijk: een chirurgische splitsing en afgesproken solidariteit met tijdslimiet.

Al meer dan 40 jaar staat het in de grondwet. 25 jaar geleden al heeft het Vlaamse volk zich uitgesproken voor een communautarisering van de zorg. Niet alleen het VAV, ook andere verenigingen en segmenten van de Vlaamse Beweging hebben een degelijk onderbouwde argumentatie uitgewerkt. En toch is er al 25 jaar stilstand.

Waarom is die communautarisering er dan nog niet?

Ja, de Vlaamse regering zou dapperder en krachtadiger mogen zijn.

En neen, van Vivaldi zal het niet komen. Zelfs al zou Vivaldi 5 seizoenen krijgen ipv 4 dan nog lukt het hen niet.

Ja, er is de paradox dat de keuze uit meer partijen tot meer versnippering leidt en tot minder democratie.

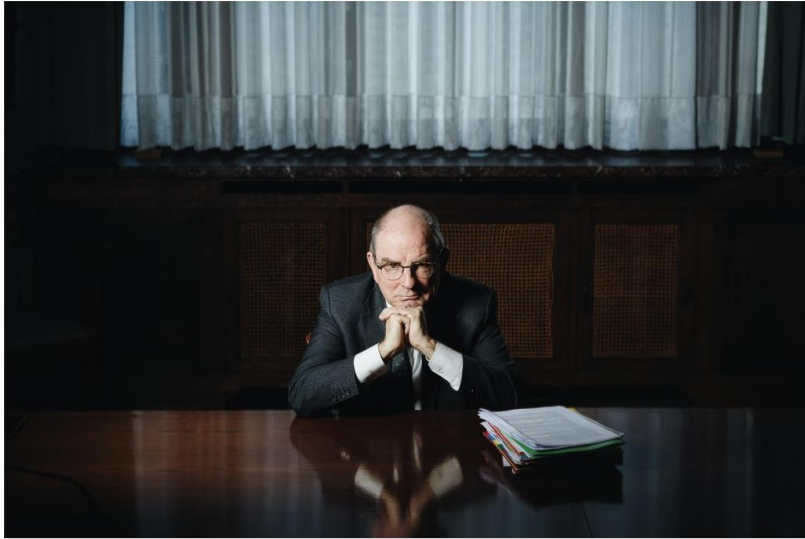
En neen, in 2024 kunnen de Vlaamse partijen zich geen communautaire diepvries meer permitteren.

Waarom is die communautarisering er dan nog niet?

Omdat men in deze staat en in deze staatsstructuur geen enkele hervorming nog kan doorvoeren.

Koen Geens: ‘Federaal is bijna geen enkele ernstige hervorming nog mogelijk’

Koen Geens, doorgaans een erg diplomatisch man, deed enkele sterke uitspraken in het debat. — © Bart Dewaele

Oud-minister Koen Geens (CD&V) haalt in een debat fel uit naar de werking van de Vivaldi-regering en het uitblijven van federale hervormingen. ‘Federaal kun je alleen uitgavenverhogingen beslissen.’

Matthias Verbergt

Donderdag 14 juli 2022 om 12:17

Oud-minister van Justitie Koen Geens (CD&V) schetst een gitzwart beeld van de Belgische politiek en de federale regering. ‘Wij kunnen federaal op dit ogenblik bijna geen enkele ernstige hervorming meer doen’, zei het Kamerlid op een debat van Pro Flandria, een netwerkorganisatie van Vlaamse ondernemers en academici. ‘Dat lukt niet meer.’

Op een debat van Pro Flandria, een netwerkorganisatie van Vlaamse ondernemers en academici, haalde oud-minister Koen Geens (CD&V) vorig jaar fel uit naar de werking van de Vivaldi-regering. ‘Wij kunnen federaal op dit ogenblik bijna geen enkele ernstige hervorming meer doen, dat lukt niet meer.’ ‘Federaal kun je alleen uitgavenverhogingen beslissen.’

Daar ligt het kalf dus gebonden. **De Belgische staat is op! Dit land is op!**

Ik vroeg me dus af of we in de titel van ons symposium een vraagteken of een uitroepteken moesten plaatsen.

In 2024 kunnen we de communautarisering van de gezondheidszorg krijgen, als dit land eindelijk de hervorming krijgt die nodig is. Noem het confederalisme, noem het zelfbestuur, dat is semantiek. Maar de grendels van 1970 moeten weg, en we moeten zelf de touwtjes in handen krijgen.

We moeten zelf het orkest dirigeren, en het weze duidelijk, het zal een stuk van een andere componist dan Vivaldi zijn!

Dank u.

Jan Van Meirhaeghe

Voorzitter VAV

14 oktober 2023

